

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/57/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614205014
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8614205014.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: H. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XX, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Svidník zo dňa 26. 09. 2014, č. k. 8C/18/2014-16 v spojení s opravným uznesením zo dňa 11. 11. 2014, č. k. 8C/18/2014-27 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie v spojení s opravným uznesením.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 04. 2013 č.:XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Zamestnávateľovi žalobcu TESLA STROPKOV, akciová spoločnosť, Hviezdoslavova 37/46, Stropkov, IČO: 00 747 339 uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobu podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26. 04. 2013, č.:XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným.

V odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, že žalobca podal žalobu vo veci samej, v ktorej sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzavrel so žalovaným. Zmluvu považuje žalobca za problematickú a z eurokonformného hľadiska najmenej sčasti za neudržateľnú. Konštatoval, že platnosť právneho úkonu bude musieť posúdiť súd, pričom podľa názoru žalobcu zmluva obsahuje neprijateľné podmienky podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že aj napriek spornosti zmluvy žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Zrážky sa vykonávajú napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi ukladalo povinnosť plniť a zamestnávateľ aj napriek existencii sporu má povinnosť zrážky zo mzdy žalobcu vykonávať. Žalobcovi hrozí výkonom zrážok zo mzdy ujma, pričom nedisponuje žiadnym iným prostriedkom ochrany pred ústavne nekonformným zásahom do jeho majetku. Z kópie žiadosti zo dňa 20. 08. 2013 súd zistil, že žalovaný (veriteľ) žiadal vykonať jednorazovú zrážku zo mzdy žalobcu (dlžníka) vo výške dvojnásobku splátky v sume 160,74 Eur a následne v sume 80,37 Eur mesačne až do vyrovnania celého dlhu. V žiadostiach zo dňa 20. 11. 2013 a 26. 11. 2013 adresovaných zamestnávateľovi žalobcu už žiadal žalovaný zrážať aj denný sankčný úrok z omeškania a vykonať zrážky „vo výške mesačnej splátky s navýšením splátky o maximálnu možnú čiastku z uvedenej dlžnej sumy spomenutej v druhom odseku tejto žiadosti až do splatenia celej pohľadávky (dlhu)“. Táto skutočnosť podľa názoru súdu prvého stupňa dostatočne odôvodňuje oprávnenosť obáv žalobcu, že žalovaný ako veriteľ na základe dohody o zrážkach zo mzdy môže jednostranne diktovať výšku dlhu, resp. sám určovať oprávnenosť jednotlivých nárokov, ktoré majú vyplývať zo spotrebiteľskej zmluvy a de facto nariaďovať ich výkon zamestnávateľovi žalobcu (dlžníka) vo forme zrážok zo mzdy bez toho, aby boli tieto nároky podrobené súdnej kontrole.

Súd prvého stupňa nárok posúdil podľa ust. § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f), ods. 2 a § 102 ods. 1 O. s. p.. Súd prvého stupňa sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a skonštatoval, že do rozhodnutia vo veci samej žalovaný neutrpí ujmu na rozdiel od žalobcu, ktorému vykonávanie zrážok zo mzdy (navyš v rozsahu, ktorý si môže určovať sám žalovaný) môže spôsobiť vážny zásah do jeho majetkových práv. Súd považoval za spravodlivé žiadať uloženie povinnosti spočívajúcej v dočasnom zákaze vykonávať zrážky zo mzdy aj subjektu, ktorý nie je účastníkom konania, t. j. zamestnávateľovi žalobcu, a preto túto povinnosť uložil aj jemu.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Namietal dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia a procesný postup súdu pri jeho vydávaní, keď odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa základné materiálne náležitosti vyžadované pre rozhodnutie, akým je uznesenie o nariadení predbežného opatrenia. Podľa odvolateľa tak z návrhu, ako aj z odôvodnenia uznesenia nie je možné objektívne zistiť, z čoho konkrétne súd vychádzal v otázke osvedčenia rozhodujúcich skutočností a naliehavej potreby úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Dôvodom na vydanie predbežného opatrenia nemôžu byť iba názory žalobcu ohľadom uzavretej dohody, ako aj nárokov zo zmluvného vzťahu. Žalobca má možnosť domáhať sa určenia údajných neprijateľných podmienok cestou súdu, pričom v predmetnom zmluvnom vzťahu žalobca zatiaľ nesplatil ani sumu poskytnutých finančných prostriedkov aj napriek vykonávaným zrážkam zo mzdy. Z napadnutého uznesenia nie je zistiteľné, aký je zákonný dôvod (osvedčenia reálne hrozacej ujmy) preto, aby žalobca neuhádzal prostredníctvom zrážok zo mzdy splátky úveru za podmienok, na ktorých sa vopred zmluvne dohodli. Z hľadiska existencie uvedenej povinnosti s prihliadnutím na primeranosť predbežného opatrenia ako takého je namieste skonštatovať, že v uvedenom rozsahu nároku žalovaného nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Žalobca mal možnosť so zmluvou o revolvingovom úvere, ako aj zabezpečovacím prostriedkom - dohodou o zrážkach zo mzdy sa oboznámiť a uvedené v návrhu ani žiadnym spôsobom nepopiera. Žalovaný prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t. j. úhrady splátok úveru. Podstatou dohody o zrážkach zo mzdy je že platiteľ mzdy dlžníka uhrádza na základe dlžníkovho súhlasu jeho splatný dlh pomocou zrážok zo mzdy a tieto poukazuje na účet veriteľa, čím sa spláca veriteľova pohľadávka. Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stala splatnou. Na jeho použitie sa teda neviaže schválenie rozhodnutím súdu, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tvrdenie žalobcu popierajúce platnosť dohody o zrážkach zo mzdy sú v rozpore so zákonnou úpravou, nakoľko vzájomné práva a povinnosti strán z tejto dohody určuje práve zákon. Dohoda o zrážkach zo mzdy nepredstavuje právny úkon, ktorého obsah je dohodnutý zmluvnými stranami ako výsledok zmluvnej voľnosti podľa § ods. 3, resp. § 51 Občianskeho zákonníka. Žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žiadnym spôsobom nepreukázal a ani nepredložil dôkazy, ktoré by skutočne osvedčovali ním uplatnený nárok, teda, ktoré by osvedčovali existenciu reálne hrozacej a bezprostrednej ujmy. Súd vydal predbežné opatrenie bez toho, aby sa zaoberal skutkovým stavom ku dňu nariadenia predbežného opatrenia, napr. či bola zrážkami zo mzdy uhradená aspoň poskytnutá časť úveru a pod. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva a v zmluve o revolvingovom úvere, ktorú uzavrel žalobca so žalovaným je jasne uvedená celková suma, ktorú musí žalobca zaplatiť, t. j. výška poskytnutého úveru, výška odplaty, mesačné splátky a ďalšie. Na záver uviedol, že dôsledky predbežného opatrenia v súčasnosti zakladajú stav, kedy nedochádza k splácaniu splatných splátok dlhu, čím je veriteľ - žalovaný poškodzovaný a súčasne, keďže nedochádza k splácaniu sa dlžník - žalobca dostáva do väčšieho omeškania ako vtedy, ak by predbežné opatrenie nebolo vydané. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a priznal žalovanému uplatnenú náhradu trov konania.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O. s. p. preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa ust. § 102 ods. 1 veta prvá O. s. p., platí, že ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že návrh na vydanie predbežného opatrenia bol podaný súčasne so žalobou, kde sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a ochrany spotrebiteľa. Teda v danom právnom vzťahu ide o návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktoré žiada účastník konania vydať po začatí konania vo veci samej.

Cieľom tohto predbežného opatrenia je len dočasná úprava pomerov medzi účastníkmi konania v rozsahu, aby nedošlo k ujme na právach účastníkov konania po meritórnom rozhodnutí súdu vo veci samej, resp. realizáciou práv účastníkov konania do rozhodnutia vo veci samej.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca namieta úverovú zmluvu, namieta aj dohodu o zrážkach zo mzdy ako súčasť tejto úverovej zmluvy, ktorá má typový charakter a ktorá má spotrebiteľský charakter. Žalobca namieta platnosť tejto dohody a žalovaný svoje práva na základe dohody začal realizovať tým, že požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Žalobca k návrhu priložil tri žiadosti žalovaného adresované jeho zamestnávateľovi TESLA STROPKOV akciová spoločnosť, a to zo dňa 20. 08. 2013, 20. 11. 2013 a 26. 11. 2013, z ktorých je zrejmé, že žalovaný sa priamo u zamestnávateľa žalobcu domáhal výkonu zrážok zo mzdy žalobcu a tieto zrážky sú aj reálne vykonávané.

Žalobca dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia dostatočným spôsobom osvedčil. Žalovaný na základe neobmedzenej vôle môže vymáhať od žalobcu dlh na základe úkonu (dohody o zrážkach zo mzdy), ktorej platnosť je sporná. Žalobca sa dostal do pozície, kedy stráca právo disponovať so svojim príjmom ako vlastným majetkom bez právneho základu, resp. na základe skutočností, ktorá je sporná.

Žalobca dostatočným spôsobom v žalobe ako aj v návrhu na vydanie predbežného opatrenia osvedčil dôvodnosť vydania predbežného opatrenia. Pri vydávaní predbežného opatrenia totiž v súvislosti s preukázaním, resp. osvedčením uplatneného nároku sa skutkový základ pre vydanie predbežného opatrenia nedokazuje v plnom rozsahu tak, ako v konaní o veci samej. Stačí, ak žiadateľ o vydanie predbežného opatrenia, v tomto prípade žalobca, osvedčí dôvody na jeho vydanie, teda potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania. Medzi osvedčením a dokázaním je rozdiel spočívajúci v odlišnej miere zisťovania skutkového stavu pri vydávaní uznesenia o predbežnom opatrení a pri meritórnom rozhodovaní o veci samej. Pri dokazovaní pri rozhodovaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, toto dokazovanie nie je totožné s rozsahom dokazovania v základnom konaní. Stačí osvedčiť nárok, čo je postačujúce pre dôvodnosť vydania predbežného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie. Výsledkom je, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš (vysoko) pravdepodobné.

V prejednávanej veci žalobca osvedčil uplatnený nárok, keď prostredníctvom predložených dôkazov, s ktorými sa vysporiadal prvostupňový súd, mal dostatočne zistené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Ide najmä o dohodu o zrážkach zo mzdy a tri žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy.

Uvedené okolnosti svedčia o dôvodnosti vydania predbežného opatrenia, keď žalovaný vykonáva svoje práva vyplývajúce z dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá dohoda o zrážkach zo mzdy je predmetom sporu. Preto je potrebné, aby ochrana práv žalobcu a nedotknuteľnosť jeho majetku bola rýchla a účinná. K zrážkam zo mzdy žalobcu dochádza pravidelne každý mesiac, aj napriek spornosti platnosti dohody o zrážkach zo mzdy, a v takom prípade je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania rýchlo a pružne v intenciách procesného predpisu tak, aby nedochádzalo k ujme na právach, ale ani povinnostiach oboch účastníkov konania.

Námietka žalovaného o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je dôvodná. Ust. § 76 ods. 4 O. s. p. dáva možnosť súdu prvého stupňa vydať rozhodnutie so skráteným odôvodnením, resp. s odôvodnením poukazujúcim na skutkové a právne dôvody uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Ide o výnimku zo zásady náležitého rozhodnutia súdu. K takémuto záveru dospel v rámci svojej rozhodovacej činnosti Ústavný súd SR a aj Európsky súd pre ľudské práva.

Potreba dočasnej právnej úpravy pomerov účastníkov je osvedčená existenciou samotného sporu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Dôvodnosť pre nariadenie predbežného opatrenia s povinnosťou zamestnávateľa žalobcu zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa spornej dohody vyplýva z toho, že vykonaniu zrážok zo mzdy nemôže žalobca zabrániť a ďalšou realizáciou zrážok zo mzdy by mohlo dôjsť k zásahu do majetkovej sféry žalobcu predtým, než sa na základe podanej žaloby rozhodne o platnosti takto uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá podľa jeho tvrdení obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Môže tak nastať situácia, v ktorej si veriteľ vymôže celú svoju pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok zo mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť po náležitom súdnom preskúmaní namietanej nekalosti ustanovení dohody o zrážkach zo mzdy, obsah ktorej v konaní žalobca namieta.

Argumentáciu žalovaného poukazujúceho na nedôvodnosť takto uplatneného žalobného návrhu posúdi súd prvého stupňa v rámci konania vo veci samej. Za daného stavu považoval odvolací súd predložené listinné dôkazy a žalobcom uvádzané tvrdenia o neprijateľných zmluvných podmienkach za dostatočné pre nariadenie predbežného opatrenia. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Povinnosť uložená žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je daná iba predbežným opatrením, pre ktorý je charakteristická jeho dočasnosť (do právoplatného ukončenia vo veci samej) a predbežné opatrenie nerieši definitívne vzťahy medzi účastníkmi konania.

Preskúmané rozhodnutie prvostupňového súdu tak odvolací súd v zmysle uvádzaných záverov hodnotí ako vecne správne, a preto ho potvrdil postupom podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p..

O trovách tohto štádia konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (§ 145 O. s. p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.